

ATTİLÂ İLHAN

Hayatı ve Şiirleri

1925 – 2005

Elde var hüzün

15 haziran 1925'te Menemen'de doğan İlhan, 1948'de ilk şiir kitabı Duvar'ı kendi imkanlarıyla yayınlamıştı. Attila İlhan'ın önemli eserlerinden bazıları şöyle...

Şiir kitapları: Duvar(1948), Sisler Bulvarı(1954), Yağmur Kaçağı, 1955), Ben San Mecburum(1960), Bela Çiçeği(1961), Yasak Sevişmek(1968), Tutuklunun Günlüğü(1973), Böyle Bir Sevmek(1977), Elde Var Hüzün(1982), Korkunun Krallığı(1987), Ayrılık Sevdaya Dahil(1993), Kimi Sevsem Sensin (2002)

Romanları: Sokaktaki Adam (1953), Zenciler Birbirine Benzemez (1957), Kurtlar Sofrası (1963), Bıçağın Ucu (1973), Sırtlan Payı (1974), Yunus Nadi Roman Armağanı Yaraya Tuz Basmak (1978), Dersaadet'te Sabah Ezanları (1981) 'O Karanlıkta Biz' (1988), Fena Halde Leman (1980), Hacı Hanim Vay (1984).

Hürriyet Gazetesi Yayın Danışmanı ve edebiyat eleştirmeni Doğan Hızlan, Attila İlhan'ın Türk edebiyatı için "Attila İlhan romancılığıyla Türk siyasetinin önemli kanavasını işledi. Ve ayrıca iyi yazılmış şiirin de nasıl kitlelerce okunduğunu ispatladı. Edebiyatçının, sadece yazarak değil, yaşayarak, konuşarak da toplumda bir işlevi olduğunun en uçtaki, en zirvedeki örneğini verdi."

Hayatı

15 Haziran 1925'te Menemen'de doğdu. İlk ve orta eğitiminin büyük bir bölümünü İzmir ve babasının işi dolayısıyla gittikleri farklı bölgelerde tamamladı. İzmir Atatürk Lisesi birinci sınıfındayken mektuplaştığı bir kıza yazdığı Nazım Hikmet şiirleriyle yakalanmasıyla 1941 Şubat'ında, 16 yaşındayken tutuklandı ve okuldan uzaklaştırıldı. Üç hafta gözetim altında kaldı. İki ay

hapiste

yattı.

Türkiye'nin

hiçbir

yerinde

okuyamayacağına dair bir belge verilince, eğitim hayatına ara vermek zorunda kaldı. Danıştay kararıyla, 1944 yılında okuma hakkını tekrar kazandı ve İstanbul Işık Lisesi'ne yazıldı. Lise son sınıftayken amcasının kendisinden habersiz katıldığı CHP Şiir Armağanı'nda Cebbaroğlu Mehmed şiiriyle ikincilik ödülünü pek çok ünlü şairi geride bırakarak aldı. 1946'ta mezun oldu.

İstanbul

Hukuk

Fakültesi'ne

kaydoldu.

Üniversite

hayatının başarılı geçen yıllarında Yığın ve Gün gibi dergilerde ilk şiirleri yayınlanmaya başladı. 1948'de ilk şiir kitabı Duvar'ı kendi imkanlarıyla yayınladı.

Paris Yılları

1949 yılında, üniversite ikinci sınıftayken Nazım Hikmet'i kurtarma hareketine katılmak üzere ilk kez Paris'e gitti. Bu harekette aktif rol oynadı. Fransız toplumu ve orada bulunduğu çevreye ilişkin gözlemleri daha sonraki eserlerinde yer alan bir çok karakter ve olaya temel oluşturmuştur. Türkiye'ye geri dönüşünde sıklıkla başı polisle derde girdi. Sansaryan Han'daki sorgulamalar ölüm, tehlike, gerilim temalarının işlendiği eserlerinde önemli rol oynamıştır. Bir kaç kez gözaltına alındı.

İstanbul - Paris - İzmir Üçgeni

1951 yılında Gerçek gazetesinde bir yazısından dolayı kovuşturmaya uğrayınca Paris'e tekrar gitti. Fransa'daki bu dönem Attilâ İlhan'ın Fransızca'yı ve Marksizmi öğrendiği yıllardır. 1950'li yılları İstanbul - İzmir - Paris üçgeni içerisinde geçiren Attilâ İlhan, bu dönemde ismini yavaş yavaş Türkiye çapında duyurmaya başladı. Yurda döndükten sonra, Hukuk Fakültesi'ne devam etti. Ancak son sınıfta gazeteciliğe başlamasıyla beraber öğrenimini yarıda bıraktı. Sinemayla olan ilişkisi, yine bu dönemde, 1953'te Vatan gazetesinde sinema eleştirileri yazmasıyla başlar.

Sanatta Çok Yönlülük

1957'de gittiği Erzincan'da askerliğini yaptıktan sonra, tekrar İstanbul'a dönüş yapan Attilâ İlhan a sinema çalışmalarına ağırlık verdi. Onbeşe yakı senaryoy Ali Kaptanoğlu adıyla imza attı. Sinemada aradığını bulamayınca, 1960'ta Paris'e geri döndü. Sosyalizmin geldiği aşamaları ve televizyonculuğu incelediği bu dönem, babasının ölmesiyle birlikte yazarın İzmir dönemini başlattı. Sekiz yıl İzmir'de kaldığı dönemde, Demokrat İzmir gazetesinin başyazarlığını ve genel yayın yönetmenliğini yürüttü. Aynı yıllarda, şiir kitabı olarak Yasak Sevişmek ve Aynanın İçindekiler serisinden Bıçağın Ucu yayınlandı. 1968'te evlendi, 15 yıl evli kaldı.

İstanbul'a Dönüş

1973'te Bilgi Yayınevi'nin danışmanlığını üstlenerek Ankara'ya taşındı. Sırtlan Payı ve Yaraya Tuz Basmak 'ı Ankara'da yazdı. 81'e kadar Ankara'da kalan yazar Fena Halde Lemn adlı romanını tamamladıktan sonra İstanbul'a yerleşti. İstanbul'da gazetecilik serüveni Milliyet ve Gelişim Yayınları ile devam etti. Bir süre

Güneş gazetesinde yazan Attilâ İlhan, 1993-1996 yılları arasında Meydan gazetesinde yazmaya devam etti. 1996 yılından beri köşe yazılarını Cumhuriyet gazetesi'nde sürdürmektedir.

1970'lerde Türkiye'de televizyon yayınlarının başlaması ve geniş kitlelere ulaşmasıyla beraber Attilâ İlhan da senaryo yazmaya geri dönüş yaptı. Sekiz Sütuna Manşet, Kartallar Yüksek Uçar ve Yarın Artık Bugündür halk tarafından beğeniyle izlenilen diziler oldu.

Ali Kaptanoğlu adını kullandı

Senaryolarında Ali Kaptanoğlu adını kullandı. Belli başlı filmleri: Yalnızlar Rıhtımı (Lütfi Akad), Ateşten Damlalar (Memduh Ün), Rıfat Diye Biri (Ertem Gönenc), Şoför Nebahat (Metin Erksan), Devlerin Öfkesi (Nevzat Pesen), Ver Elini İstanbul (Aydın Arakon).

Eserleri

Romanları

Sokaktaki Adam (1953). Zenciler Birbirine Benzemez (1957). Kurtlar Sofrası (1963). Aynanın İçindekiler : - Bıçağın Ucu (1973).

- Sırtlan Payı (1974)Yunus Nadi Roman Armağanı. - Yaraya Tuz Basmak (1978).

- Dersaadet'te Sabah Ezanları (1981). - 'O Karanlıkta Biz' (1988). Fena Halde Leman (1980). Haco Hanim Vay (1984).

Deneme ve anı

Abbas Yolcu (gezi notları) (1957).

Yanlış Kadınlar Yanlış Erkekler (1985).

Anılar ve Acılar 1.Hangi Sol (1970). 2.Hangi Batı (1972). 3.Hangi Seks (1976). 4.Hangi Sağ (1980).

5.Hangi Atatürk (1981). 6.Hangi Edebiyat (1993). 7.Hangi Laiklik (1995). Atilla İlhan' in Defteri.

1.Faşizmin Ayak Sesleri (1975). 2.Batı'nın Deli Gömleđi (1981). 3.Gerçekçilik Savaşı (1980).

4.Sağım Solum Sobe (1985). 5.Ulusal Kültür Savaşı (1986). 6.Aydınlar Savaşı (1991). 7.Kadınlar Savaşı (1992).

8.'İkinci Yeni' Savaşı (1983). 9.Sosyalizm Asıl Şimdi (1991).

Senaryoları

Ver Elini İstanbul. Rıfat Diye Biri.

Yalnızlar Rıhtımı. Şoför Nebahat. Devlerin  fkesi.

TV Filmi :

Paranın Kiri (1979).

TV Dizileri :

Sekiz Sütuna Manşet (1982). Kartallar Yüksek Uçar(1983). Yarın Artık Bugündür (1986).

Yıldızlar Gece Büyür (1992). Teleflaş.

Attilâ İlhan

Şiirlerinden seçmeler

BEN SANA MECBURUM

Ben sana mecburum bilemezsin Adını mih gibi aklımda tutuyorum Büyüdükçe büyüyor gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin İçimi seninle ısıtıyorum.

Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor Bu şehir o eski İstanbul mudur Karanlıkta bulutlar parçalanıyor
Sokak lambaları birden yanıyor Kaldırımlarda yağmur kokusu Ben sana mecburum sen yoksun.

Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur İnsan bir akşam üstü ansızın yorulur Tutsak ustura ağzında
yaşamaktan Kimi zaman ellerini kırar tutkusu Bir kaç hayat çıkarır yaşamasından Hangi kapıyı
çalsa kimi zaman

Arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

Fatih'te yoksul bir gramofon çalıyor Eski zamanlardan bir cuma çalıyor Durup köşe başında
deliksiz dinlesem Sana kullanılmamış bir gök getirsem Haftalar ellerimde ufalanıyor

Ne yapsam ne tutsam nereye gitsem Ben sana mecburum sen yoksun.

Belki haziran da mavi benekli çocuksun

Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden Belki Yeşilköy'de uçağa
biniyorsun Bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor Belki körsün kırılmışsın telaş içindesin Kötü
rüzgar saçlarını götürüyor

Ne vakit bir yaşamak düşünsem Bu kurtlar sofrasında belki zor

Ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden Ne vakit bir yaşamak düşünsem Sus deyip adınla başlıyorum

İçim sıra kımıldıyor gizli denizlerin Hayır başka türlü olmayacak

Ben sana mecburum bilemezsin.

ELDE VAR HÜZÜN

söyleşir evvelce biz bu tenhalarda

ziyade gülüşürdük pır pır yaldızlanırdı kanatları

kahkaha kuşlarının ne meseller söylerdi mercan köz nargileler

zamanlar değışti ayrılık girdi araya

hicrana düştük bugün ah nerde gençliğimiz

sahilde savruluşları başıboş dalgaların yeri göğü çınlatan tumturaklı gazeller

elde var hüzn

o şehrâyin fakat çıkar mı akıldan

çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması sıırılsıklam âşık incesaz

kadehlerin mehtaba kaldırılması

adeta düğün hayat zamanda iz bırakmaz

bir boşluğa düşersin bir boşluktan birikip yeniden sıçramak için

elde var hüzn

ADIM SONBAHAR

nasıl iş bu

her yanına çiçek yağmış erik ağacının

ışık içinde yüzüyor neresinden baksan gözlerin kamaşır

oysa ben akşam olmuşum yapraklarım dökülüyor usul usul

adım sonbahar

KARANTİNALI DESPİNA

bir gül takıp da sevdalı her gece saçlarına çıktı mı deprem sanırdın 'kara kız' kantosuna titreşir
kadehler camlar kırılır alkışlardan muammer bey'in gözdesi karantina'lı despina

çapkın gülüşü şöyle faytona binişi kordelia'dan ne kadar başkaydı her kadından her bakımdan
sınırsız bir mutlulukta uyuturdu muammer bey'i ustalıkla damıttığı o tantanalı aşklarından

işgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi

öğrendi kullanmasını despina bu yanlış geceyi körfezde parıldayan yunan zırhlılarına karşı miralay
zafiru'la ispilandit palas'ta sevişmeyi

gemi sinyallerinin gece bahçelere yansıması havuzda samanyolunun hisarbuselik şarkısı

demlendikçe yalnızlığı aydınlanıyor muammer bey olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması

ÜÇÜNCÜ ŞAHSIN ŞİİRİ

gözlerin gözlerime değince felaketim olurdu ağlardım beni sevmiyordun bilirdim bir sevdiğin vardı duyardım çöp gibi bir oğlan ipince hayırsızın biriydi fikrimce ne vakit karşımda görsem öldüreceğimden korkardım felaketim olurdu ağlardım

ne vakit maçka'dan geçsem limanda hep gemiler olurdu ağaçlar kuş gibi gülerdi bir rüzgar aklımı alırdı

sessizce bir cigara yakardın

parmaklarımın ucunu yakardın kirpiklerini eğerdin bakardın üşürdüm içim ürperirdi

felaketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi jezebel kan içinde yatardı limandan bir gemi giderdi sen kalkıp ona giderdin benzin mum gibi giderdin sabaha kadar kalırdın

hayırsızın biriydi fikrimce güldü mü cenazeye benzerdi hele seni kollarına aldı mı felaketim olurdu ağlardım

SEN BENİM HİÇ BİR ŞEYİMSİN

sen benim hiç bir şeyimsin yazdıklarımın çok daha az

hiç kimse misin bilmem ki nesin lüzumundan fazla beyaz sen benim hiç bir şeyimsin varlığın yokluğun anlaşılmaz

galiba eski liman üzerindesin

nasıl karanlığıma bir yıldız olmak dudaklarınla cama çizdiğin en fazla sonbahar otellerinde

üniversiteli bir kız uykusu bulmak yalnızlığı öldüresiye çirkin

sabaha karşı öldüresiye korkak kulağı çabucak telefon zillerinde

sen benim hiç bir şeyimsin

hiç bir sevişmek yaşamışlığım henüz boş bir roman sahifesinde hiç kimse misin bilmem ki nesin ne çok çığlıkların silemediği zaten yok bir tren penceresinde

sen benim hiç bir şeyimsin yabancı bir şarkı gibi yarım yağmurlu bir ağaç gibi ıslak

hiç kimse misin bilmem ki nesin uykumun arasında çağırdığım çocukluk sesimle ağlayarak

sen benim hiç bir şeyimsin

MARİA MİSSAKİAN

yüksekkaldırım'da bir akşam maria missakian'ı düşündüm eğer kendimi bıraksam

yağmur olabilirdim yağardım kasım'da bir çınar olurdum yaprak yaprak dökülürdüm kalbimi sıkı tutmasam

döküp saçıp boşaltsam içimden yükselen şiiri

kaldırımlara döküp harcasam gözleri balıkçıl gözleri

dudaklarında tutup rüzgarı maria missakian adında biri gelse göğsüne kapansam

gece gölgesine sokulsam

gökyüzünde bulutlar büyüseler yağmuru dinlesem anlatsam şimşekler kırılıp dökülseler bizi sokaklarda bıraksalar leylekler üşüyüp gitseler dönüp artlarına bakmadan

yine akşam oldu attila ilhan

üstelik yalnızsın sonbaharın yabancıısı belki paris'te maria missakian avuçlarında bir çarmıh acısı gizlice bir sefalet gecesi

çocuğunu boğarmış gibi boğup paris'i sana kaçmayı tasarlar her akşam

YAĞMUR KAÇAĞI

elimden tut yoksa düşeceğim yoksa bir bir yıldızlar düşecek eğer şairsem beni tanırsan

yağmurdan korktuğumu bilersen gözlerim aklına gelirse

elimden tut yoksa düşeceğim

yağmur beni götürecektir yoksa beni

geceleeri bir çırpıntı duyarsan

telaş telaş yağmurdan kaçıyorum sarayburnu'ndan geçiyorum akşamsa eylül'se ıslanmışsam beni
görsen belki anlayamazsın içlenir gizli gizli ağlarsın

eğer ben yalnızsam yanılmışsam elimden tut yoksa düşeceğim

yağmur beni götürecektir yoksa beni

ŞAHANE SERSERİ

yolumdan çekil yavrum bağlasalar duramam

demir âsâ demir çarık dedim neyleyim

yolculuk dedim

ağaçlara tünedi yine akşam kargalarla bir rüzgar kendini yerden yere vuruyor kırık dökük yıldızlar belirdi uzaktan telsiz mevceleri ardım sıra koşturuyor

anamdan yolcu doğmuşum

yedi dağın yolları kalbimden geçer salkım salkım mısralar gelir içimden dudaklarımda yağmur damlaları alır beni yollar beni alır gider anamdan yolcu doğmuşum

nehirlerle birlikte denizlere kavuştum akşam dedim

şu koca dünya dedim ağlasam dedim

yola bir düşüldü mü ömür boyunca gidilir ekmeğin ve şarabın peşinden

turnaların peşinden

büyük şehirler büyük aşklar çığlık çığlığa terkedilir ben

çocuklar gibi sevdim devler gibi ıstırap çektim damarlarımda dünyanın bütün rüzgarları harplere açlıklara yalnızlığıma rağmen anamdan yolcu doğmuşum

neyleyim

gurbet dedim vatan dedim

hürriyet dedim

CİNAYET SAATİ

haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu dört bıçak çekip vurdular dört kişi yemyeşil bir ay gökte dağılıyordu

deli cafer ismail tayfur ve şaşî maktulün onbeş yıllık arkadaşı üçü kamarot öteki aşçıbaşı

dört bıçak çekip vurdular dört kişi

cinayeti kör bir kayıkçı gördü ben gördüm kulaklarım gördü

vapur kudurdu kuduz gibi böğürdü hiç biriniz orada yoktunuz

demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu on üç damla gözyaşını saydım allahına kitabına sövüp saydım şafak nabız gibi atıyordu

sarhoştum kasımpaşa'daydım hiç biriniz orada yoktunuz

haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi polis kaatilleri arıyordu

deli cafer ismail tayfur ve şaşî üzerime yüklediler bu işi

sarhoştum kasımpaşa'daydım

vapuru onlar vurdu ben vurmadım cinayeti kör bir kayıkçı gördü

ben vursam kendimi vuracaktım

YİRMİBEŞİNCİ KISIM

Işıkları söndür suna su Vapurları duyacağız ha

Dün gece uykumda sıçradım Beni mi çağırdın suna su Nereye gideceğiz ha

Yabancı değil ben kaptanım Aç kapıyı suna su

Büyük yağmurda ıslandım Şarabın var mı suna su Sabahı bulacağız ha

Kadehini dinleme çıldırırısın Elimden gelmeyen bir o Bütün trenleri kaçırdım Saatin kaç suna su

Yarın öleceğiz ha

İSTANBUL AĞRISI

Kanatları parça parça bu Ağustos geceleri Yıldızlar kaynarken

Şakır şukur ayaklarımın dibine dökülen Sen

Eğer yine İstanbul'san

Yine kan köpükle cehennem sarmaşıkları büyüteceğim

Pançak pançak şiirler tüküreceğim Demek yine ben

Limandaki derikler ormanında bütün bandıralar ayaklanıyor

Kapı önlerinde boyunlarını bükmüş tek tek kafiyeler Yahudi sokaklarını aydınlatan Telaviv şarkıları Mavi asfaltilara çökmüş Diz bağlıyor

Eğer sen yine İstanbul'san

Kirli dudaklarını bulut bulut dudaklarıma uzatan Sirkeci Garı'nda tren çığlıklarıyla bıçaklanıp İntihar dumanları içindeki Haydarpaşa'dan Anadolu üstlerine kalkıp bakan Ağlayan

Sen eğer yine İstanbul'san Aldanmıyorsam

Yakaları karanfilli ibneler eğer beni aldatmıyorsa Kulaklarımdan kan fişkırıncaya kadar Yine senin emrindeyim Utanmasam

Gözlerimi damla damla kadehime damlatarak Kendimi yani şu bildiğin attıla ilhan'ı Zehirleyebilirim

Sonbahar karanlıkları tuttu tutacak

Tarlabaşı pansiyonlarında bekarlar buğulanıyor İmtihan çılgınlıkları yükseliyor üniversiteden
Tophane İskeleyi'nde diesel kamyonları sarhoş Direksiyonlarının koynuna girmiş bıçkın şoförler
Uykusuz dalgalanıyor Ulan istanbul sen misin Senin ellerin mi bu eller

Ulan bu gemiler senin gemilerin mi

Minarelerini kürdan gibi dişlerinin arasında Liman liman götüren

Ulan bu mazot tüküren bu dövmeli gemiler senin mi Akşamlar yassıldıkça neden böyle devleşiyor
Neden durmaksızın imdat kıvılcımları fişkırıyor Antenlerinden Neden

Peki İstanbul ya ben

Ya mısralarını dört renkli duvar afişleri gibi boy boy Gümrük duvarlarına yapıştıran yolcu abbas
Ya benim kahrım Ya senin ağrın

Ağır kabalarınınla uykularımı ezerek deliksiz yaşattığın

Çaresiz zehirler kusan çılgın bir yılan gibi Burgu burgu içime boşalttığım O senin ağrın O senin

Eğer sen yine İstanbul'san Yanılmıyorsam

Koltuğumun altında eski bir kitap diye götürmek istediğim

Sicilyalı balıkçılara marsilyalı dok işçilerine

Satır satır okumak istediğim Sen

Eğer yine İstanbul'san

Eğer senin ağrınsa iğneli beşik gibi her tarafımda hissettiğim

Ulan yine sen kazandın İstanbul Sen kazandın ben yenildim

Kulaklarımdan kan fışkırıncaya kadar Yine emrindeyim

Ölsem yalnız kalsam cüzdanım kaybolrsa Parasız kalsam tenhalarda kalsam çarpılsam Hiçbir gün hiçbir postacı kapımı çalmasa Yanılmıyorsam

Eğer sen yine İstanbul'san

Senin ısıklarınsa kulaklarıma saplanan bu ısıklar Gözbebeklerimde gezegenler gibi dönen yalnızlığımdan

Bir tekmede kapılarını kırıp çıktım demektir Ulan bunu sen de bilirsin İstanbul Kaç kez yazdım kimbilir

Kaç kere kirpiklerimiz kasaturalara dönmüş diken diken

1949 Eylülü'nde birader mırç ve ben

sokaklarında mohikanlar gibi ateşler yaktık sana taptık ulan unuttun mu sana taptık

PORNO

boybos tamam ağız bütün diş tevahür bir kadın bol memeli hayli genç kız dudağı çiğnemiş çok erkek ağızına girmiş dili yüksekkaldırım'da fahişeymiş şaşî mustafa'nın yalancısıyım

hüneri dört kişiyle sevişmekmiş ikisi kadın olacak ince belli

yok canım yoksulluktan düşmemiş yaradılışı kahpe ruhu işveli

galiba hiç kimse başedememiş şaşî mustafa'nın yalancısıyım

gözlüklü bir velet aklını çelmiş şiir meraklısı biraz fakülteli

artık sabah akşam yolunu gözlemiş mübarek kadın değil gözyaşı seli gelince sanki oğlunu severmiş şaşî mustafa'nın yalancısıyım

anlayamadım gitti bu nasıl iş bre bunlardan hangisi deli

hangisi hangisinin kanına girmiş kim kimin neresine kilitli

bu filmi kim yazmış kim çevirmiş şaşî mustafa'nın yalancısıyım

AYSEL GİT BAŞIMDAN

aysel git başımdan ben sana göre değilim olümüm birden olacak seziyorum

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim aysel git başımdan istemiyorum

benim yağmurumda gezinemezsin üşürsün dağıtır gecelerim sarışınlığını

uykularımı uyusan nasıl korkarsın hiçbir dakikamı yaşayamazsın

aysel git başımdan ben sana göre değilim benim için kirletme aydınlığını

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

ıslığımı denesen hemen düşürürsün gözlerim hızlandırır tenhalığını yanlış şehirlere götürür
trenlerim ya ölmek ustalığını kazanırsın ya korku biriktirmek yetisini acılarım iyice bol gelir sana

sevincim bir türlü tutmaz sevincini

aysel git başımdan ben sana göre değilim ümitsizliğimi olsun anlasana

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

sevindiğim anda sen üzülürsün

sonbahar uğultusu duymamışsın ki içinden bir gemi kalkıp gitmemiş uzak yalnızlık limanlarına

aykırı bir yolcuyum dünya geniş büyük bir kulak çınılıyor içimdeki çetrefil yolculuğum kesinleşmiş

sakın başka bir şey getirme aklına

aysel git başımdan ben sana göre değilim ölümüm birden olacak seziyorum

hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim aysel git başımdan seni seviyorum

MÜJGAN'A

AŞK ŞARKILARI

1

dinlerdim telaşlı kanunlardan sarışın türkçeyi nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi ürkek bir
çilenti usulca yoklardı bahçeyi nerde tavus kuşları nerde müjgan'ın gençliği nasıl da sevdim ne
iştir bilmeden sevmeyi

okşamak kumrallığını içimden uysal lambaların beyhude ısıklıklarını yakınlaşan sonbaharın akşam
tenhaliğinde birlikte duygulanmaların

saklı mutluluğuyla dalgından çok daha fazla dalgın nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

bir parça son yalnızlığa öncekiler hazırlıktır insan bırakmaz sevdiğini sevmek insanı bırakır
kalırsa gözlerinin elinde yaldızı belki kalır

ney üşür kanun pırıldar udlar oldukça karanlıktır nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

2

o akşam da lambamızı söndürmüştük nedim ile nedim'den bile kıskandığım sevdiğim ile son
şarkılar dağılmıştı mevsim ile yalnız çamlıca'da bir ud yankılanırdı

dünyayı tumturaklı bir yalan sayanlar yalanın dehşetini yaşlandıkça anlar

nizim'in piriye'yi sevdiği zamanlar ölse ölümünden ne suçlar çıkarılırdı

boğucu bir sessizlikte ateşten goncalardır o demirden şiirler ki sanki tabancalardır umutsuz hangi
gününde el atsan ateşe hazır nizim onları yazarken duvarlar çatırdardı

gördün sessizce buluştuğunu nazım'la nedim'in lacivert ıssızlığında yıldızlı bir serviliğin

birinin elinde vâridât'ı simavnalı bedreddin'in birinin ağzında gül elinde mey kasesi vardı

3

istanbul puslu karaltıyla müstefilün bir gemi duyulur padişah saltanatıyla bulutlara demirlediği
soğuk akşamlar çalar saatlar kadife konakta ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

o soyut kuşlar su aydınlığında atlas yorganların yüz yıllık hüznüyle yüklü osmanlı zindanlarının
pul pul dağılırlar tasalı bol yansımali boşlukta ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

gece hattât yesârî'nin süzüldükçe vav kayıkları işlenir yeni baştan bütün sevmek yanlışıkları
bilmem tamamlanır mıydık bir başka yaşamakta ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

o şarkı söylese çalgıların korkup bıraktıklarından büyülü tamburların kendi başlarına
çaldıklarından ulaşır hâfız post'a sesi yankılarla sonsuzlukta

ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

4

akşam kılıçlar düşürdüğü ayın ışığından boğaz'da müjgan mıdır bir uzak gülümsemek midir sazda
ferahnâk'ta iyimser kötümser çarçabuk hicâz'da

müjgan mıdır sevilme yanlışı anlaşılmak mı biraz da

üretir sessizliği erguvanlar düşler sevdayı tamamlar suları yansıtır camlar cıvalı bir beyazda

müjgan mıdır yoksa sabahlamak mı hâfız'la şîrâz'da divanlardan gül çığlıkları horasanlı
papağanlar şehzâde çılgınlıkları o unutulmaz yazda

müjgan mıdır sevilme yanlışı anlaşılmak mı biraz da

BÜYÜK YOLLARIN HAYDUDU

İşte sımsıcak lejyoner bakalları içinde Margot'nun sigarillosuna ateş tutuyor

Tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan Kirli sarı bir gök birikmiş kadehinde Hiçbir kibriti bir seferde yakamıyor

Asıl bu ödlele flüt onu böyle yıkan

Uykusuzluktan çok bu ödlele flüt margot'nun Çıplak gözlerindeki rom lekesi dişlerindeki Tebeşir beyazı açlık paletindeki karanlık Rimelindeki is ve dudak rujundaki kan

Je hais les dimanches şarkısı juliette greco'nun

İşte dudaklarını konyağa vermiş dinlendiriyor Tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan Bir yatak biliyor musunuz ah biliyor musunuz

Göğsüne yeşil mürekkeple margot'nun gözleri oyulmuş

Her gittiği yere bir tutam sigarillo dumanı götürecek Margot'nun paketinden bir siyah götürecek kusuk siyah

Kendine geceler boyamak için izmir'de istanbul'da

Nasıl yapıyor bilmiyorum bir türlü aklım almıyor Beyoğlu'ndan st-placide'e çıkıyor basmane'den passy'e

İzmir'de 15945'ten soruyorsunuz gitti diyorlar İstanbul'da siyasi polis bile adresini bulmamış

KARANTİNALI DESPİNA

bir gül takıp da sevdalı her gece saçlarına çıktı mı deprem sanırdın "kara kız" kantosuna titreşir
kadehler, camlar kırılır alkışlardan muammer bey'in gözdesi karantinali despina

çapkın gülüşü, şöyle faytona binişi kordelia'dan ne kadar başkaydı her kadından, her bakımdan
sınırsız bir mutlulukta uyuturdu muammer bey'i ustalıkla damıttığı o tantanalı aşklarından

işgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi

öğrendi kullanmasını despina bu yanlış geceyi körfezde parıldayan yunan zırhlılarına karşı miralay
zafıru'la ispilandit palas'ta sevişmeyi

gemi sinyallerinin gece bahçelere yansması havuzda samanyolunun hisarbuselik şarkısı

demlendikçe yalnızlığı aydınlanıyor muammer bey olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması

JİLET YİYEN KIZ

o kızı nerede nasıl görsem aklımı başımdan alır ağzı saçları şıra köpüğü desem kaşları bıçak izi kırmızı

yakut pulları mı - bu ne görkem kanlı gözbebeklerindeki yazı beni nasıl büyüledi bilmem
kirpikleri örümcek kırmızı

kızıl demirden bir ünlem salınması yangın yalazı

korkmasam öpmeye eğilsem dişleri elektrik kırmızı

çarpılmışım başım sersem sevdim jilet yiyen kızı

göğsündeki kumrulara değsem gagaları zehirli kırmızı

içerse kezzap içer - hem

sarhoş da olmaz - azıp bazı yasak bölgelerine insem tüyleri ısırğan kırmızı

gece gündüz tek düşüncem kasıklarımdaki ince sızı artık kimseyle sevişemem anladım sevişmek kırmızı

jilet yiyen kız merih'li gecem

birlikte bulacağız belâmızı

sonumuz kuşkusuz cehennem kırmızı kırmızı kırmızı

SÜLEYMAN

Öbür ışıkları getir hadi süleyman Bulvarın ortasında dur bağırma Senin için bir yağmur hazırladım
Hadi ışıkları getir yağdıracağım

Al bu nisan akşamını benimkini ver Sual sorup durma sevmiyorum Öbür ışıkları getir hadi getir

Karanlıktan korkuyorum karnım ağrıyor

O kadını da getirsene portakal yiyen

Porselen dişli kadını hani pantolon giyen Dur dolmabahçe saatini dinleyeceğim Onikiyi çalsın öyle
getir hadi getir

Deniz fenerinden mi çalarsın işte çal Kibrit mi tutarsın bilmem işte tut Öbür ışıkları getir hadi
süleyman

Sana yağmur hazırladım yağdıracağım

Sen kimsin süleyman bir de bu var

GEÇ KALMIŞ ÖLÜ

Korkacak bir şey yok hesap tamam Sıram geldi mi hatta güleceğim Kendimi hazırladım biliyorum

Önce turgut arkasından ömer haybo Daha sonra varujan sonra nureddin Sonra ben değilsem demokrat toni Sonra o değilse mutlaka benim Kendimi hazırladım biliyorum

Aysel'in gölgesine saklandım Hep susamışım su içiyorum

ZEYNEP BENİ BEKLE

zeynep beni bekle - gece ağaçlarına

yağmur çiseliyorum - cam tozu su beyazı yalnızlığını mutlaka değiştireceğim bir yaprak halinde
süzülüp saçlarına eski teşrin'lerden - kederli kırmızı

zeynep beni bekle mutlaka döneceğim söyle kim önleyebilir buluşmamızı

geceleyin ışıkları söndürdüğü zaman benim şiir kitaplarından sızan aydınlık elinde uyuyakaldığın
heyecanlı roman pancurların çarpıldığı lodos geceleri

rüzgarın değil benim - pencereindeki ıslık her akşam koridordaki ayak sesleri yanlış çaldığını
zannetiğin telefon zeynep beni bekle mutlaka geleceğim hem bu ne ilk ayrılığımız ne de son

pikapta eminağa acemaşirân saz semaisi sokakta çocuklar saklambaç hırsız polis hayat akıp
gidiyor olsam da olmasam da saati durmamalı ufak sorumlulukların

resmi bırakmadın ya - son çektiğin hangisi bak mektuplar birikmiş yine masamda fakülteler
açılacak bak bugün yarın zeynep beni bekle mutlaka geleceğim başladığımız filmi birlikte
bitireceğiz

kim ne derse desin içimde delice bir his

SULTAN-I YEGÂH

şamdanları donanınca eski zaman sevdalarının başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın nemli
yumuşaklığı tende denizden gelen âhın gizemli kanatları ruhta ölüm karanlığının başlar ay
doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

yansıyan yaşlı gülüşmelerdir karasevdalı suda

bülbüller kırılır umutsuzluktan yalnızlık korusunda eylem dağılmış gönül تنها çalgılar kış
uykusunda ölümün tartışılmazlığı nihayet anlaşılrsa da başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

bir başkasının yaşantısıdır dönüp arkamıza baksak çünkü yaşadıklarımız başkasının yargısına
tutsak su yasak rüzgar yasak açık kapılar yasak belki bu karanlıkta yasakları yasaklasak

başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

YAMYAM KADINLAR

bunlar felaket kadınlardır meme uçları fena saldırır burunları yok gözleri kanlı vurdukları yerden toz kaldırır

ölçüye sığmaz boyları posları halattan farksız boyun kasları öpüştün mü dudaklarını doğrar hoyrat çenelerinin makasları

kırbaç dilleri bir tutam alev ağızları ejderha iştahları dev çiğ adam yedikleri görülmüştür bre kan dökerler kahpelik görev

kelle kazıtılmış simsiyah dazlak dişleri arasında bıçak

ölüm bilmezler yedişer canlı canavarlardır çırılçıplak

tırnak uzatmışlar elleri pençe

ucundan kan damlar gündüz gece etine değmesinler sırtın üşür okşadılar mı aynı işkence

sırtlan uluyunca akşamları açlıktır azdırır yamyamları yiyecek insan ararlar

karanlığa vurup tamtamları

KIRMIZI PAZAR

Kız sen burda yeni misin peki leyla nerde Hani çekirdek gözlüm örümcekten korkan Kim ulan
beni herkes tanır git patronuna sor Elektrikçi ihsan dedin mi içkide üstüme yoktur

Leyla güzel kızdı ben böyle göz görmedim Sen de güzelsin bak omuzların mesela Biz elektrikçi
kısmı karanlıkta güreşiriz Ölüm tellerde ıslık çalar gözümüz pektir Saçların kendinden mi sarı
boyadın mı Öyle örtülü bakma içimi karıştırıyorsun

Buranın tesisatını biz yaptık cahit'le beraber Düğmeye şöyle dokun süt gibi aydınlık Cahit askere
gitti bak leyla da gitmiş

Geceleri uyku tutmuyor işin yoksa cigara iç Yıldızlar boğazıma dizili inanmazsın Dilsiz misin
nesin bir şey söylesene İstanbul'dan mı geldin yalnız mısın

ELDE VAR HÜZÜN

Söyleşir

Evvelce biz bu tenhalarda Ziyade gülüşürdük

Pır pır yaldızlanırdı kanatları kahkaha Kuşlarının Ne meseller söylerdi mercan köz nargileler
Zamanlar değişti Ayrılık girdi araya

Hicrana düştük bugün

Ah nerde gençliğimiz

Sahilde savruluşları başıboş dalgaların Yeri göğü çınlatan tumpuraklı gazeller Elde var hüzün

O şehrâyin fakat çıkar mı akıldan

Çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması Sırılısıklam âşık incesaz

Kadehlerin mehtaba kaldırılması Adeta düğün

Hayat zamanda iz bırakmaz

Bir boşluğa düşersin bir boşluktan Birikip yeniden sıçramak için Elde var hüzün

BELMA SEBİL

Seni ben kallavi sokağında gördüm Sen beni görmedin görmedin Kapıları çaldım adını sordum
Söylemediler öğrenemedim

Seni ben kallavi sokağında gördüm Bir daha görmedim bilmedim Belma sebil adını yakıştırdım
Aklıma geldikçe her sefer Gözlerinin mavisini bitirdim Saçlarının siyahına başladım

Kallavi sokağında güvercinler Benim karanlık İstanbul'um Bir esnafın kahvesine oturdum Belma
sebil ya geçti ya geçer Rüzgarını içime doldururum Kallavi sokağında güvercinler Bunca yıl
sönmemiş umudum Nisan değilse mayıs

Perşembe değilse Pazar

Ben belma sebil'i bulurum

ASKIDA YAŞAMAK

Boynuna o yeşil fuları sarma çocuk Gece trenlerine binme Kaybolursun

Sokaklarda mızıka çalma çocuk Vurulursun

PİA

ne olur kim olduđunu bilsem pia'nın ellerini bir tutsam ölsem böyle uzak seslenmese

ben bir şehre geldiğim vakit o başka bir şehre gitmese otelleri bomboş bulmasam içlenip buzlu
bir kadeh gibi

buğulanıp buğulanıp durmasam ne olur sabaha karşı rıhtımda çocuklar pia'yı görseler

bana haber salsalar bilsem

içimi büsbütün yıldızlar basar bir hançer gibi çıkıp giderdim ben bir şehre geldiğim vakit o başka
bir şehre gitmese singapur yolunda demeseler

bana bunu yapmasalar yorgunum üstelik parasızım pasaportsuzum ne olur sabaha karşı rıhtımda
seslendiğini duysam pia'nın sırtında yoksul bir yağmurluk çocuk gözleri büyük büyük üşümüş
ürpermiş soluk ellerini tutabilsem pia'nın ölsem eksiksiz ölürdüm.

BÖYLE BİR SEVMEK

ne kadınlar sevdim zaten yoktular yağmur giyerlerdi sonbaharla bir azıcık okşasam sanki
çocuktular bıraksam korkudan gözleri sislenir ne kadınlar sevdim zaten yoktular böyle bir sevmek
görülmemiştir

hayır sanmayın ki beni unuttular hâlâ arasıra mektupları gelir

gerçek değildiler birer umuttular eski bir şarkğ belki bir şiir

ne kadınlar sevdim zaten yoktular böyle bir sevmek görülmemiştir

yalnızlıklarında elimden tuttular uzak fısıltıları içimi ürpertir

sanki gökyüzünde bir buluttular nereye kayboldular şimdi kimbilir ne kadınlar sevdim zaten
yoktular böyle bir sevmek görülmemiştir.

ÜÇÜNCÜ

ŞAHSIN ŞİİRİ

gözlerin gözlerime değince felaketim olurdu ağlardım beni sevmiyordun bilirdim bir sevdiğin vardı duyardım çöp gibi bir oğlan ipince hayırsızın biriydi fikrimce ne vakit karşımda görsem öldüreceğimden korkardım felaketim olurdu ağlardım

ne vakit maçka'dan geçsem limanda hep gemiler olurdu ağaçlar kuş gibi gülerdi bir rüzgar aklımı alırdı

sessizce bir cıgara yakardın parmaklarının ucunu yakardın kipriklerini eğer bakardın üşürdüm içim ürperirdi

felaketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi jezele kan içinde yatardı limandan bir gemi giderdi sen kalkıp ona giderdin benzin mum gibi giderdin sabaha kadar kalırdın

hayırsızın biriydi fikrimce güldü mü cenazeye benzerdi hele seni kollarına aldı mı felaketim olurdu ağlardım

AĞUSTOS ÇIKMAZI

Beni koyup koyup gitme, n'olursun Durduğun yerde dur

Kendini martılarla bir tutma Senin kanatların yok Düşersin yorulursun

Beni koyup koyup gitme, n'olursun

Bir deniz kıyısında otur

Gemiler sensiz gitsin bırak Herkes gibi yaşasana sen İşine gücüne baksana

Evlenirsin, çocuğun olur

Beni koyup koyup gitme, n'olursun

NÖBET DEĞİŞİMİ

istediğim yağmur hazır mı bakalım yerlerine konuldu mu soğuk katiller karanlığı ya gevşek dokudularsa öldürüleceğimden emin olmalıyım

şimşekler gecikti herhalde unutulmuş acı yeşil keseceklerdi birden yolumu hani viraj ıslıklarıyla hain otomobiller sarı sarı göz kırpan trafik ışığı

yeryüzünde çok fazla bir yalnızlığım başka yalnızlıklara hak tanımayan biliyorum kuralları bozduğumu yerimi uysal birine bırakmalıyım

O SÖZLER Kİ

O sözler ki acıdır

Mapusane avlularında

Demirli kırbaçlar gibi şaklar O sözler ki sırasında

Çiçek açmış bir nar ağacıdır

Dağ ufkuna vuran deniz aydınlığı Sırasında gizemli bıçaklar

O sözler ki

İngelem sonsuzluğunun Ateşten gülüdürler

Kelebek çarpıntılarıyla doğarlar ölürlər O sözler ki kalbimizin üstünde Dolu bir tabanca gibi

Ölüp ölesiye taşırız

O sözler ki bir kere çıkmıştır ağızımızdan Uğrunda asılırız

KALK GİDELİM KADINLAR BAŞLADI

Sabit dudak ruju epeyce telefon

Kirpikleri devirip göğüs geçirmeler Burnu rendelenmiş memeleri silikon Ağızlıkla çakmağın
alevini içmeler Yarı ömrü meyhane yarısı berber Aşk faslını unuttuk Hey Allah pardon

Yuvası aşk yuvası görkemli salon Kapısı vızır vızır spor mercedes'ler zar saydamı bluz bluejean
pantolon Kadın erkek farketmez asıl olan çekler Lafi hiç uzatmaz sevişmeye geçer Az buz
kazanmıyor Gecesi üç milyon

Kalk gidelim kadınları bu ne ilk ne son